

Fotoszintetikus reakciócentrum fehérje stabilitása egyfalú szén nanocsöveken

Füvesi Hajnalka, V. évf. vegyész, SzTE TTK
Szebényi Kornélia, V. évf. biofizikus, SzTE TTK

Témavezetők: **Dr. Hernádi Klára** egyetemi tanár
SzTE Alkalmazott és Környezeti Kémiai Tanszék
Dr. Nagy László egyetemi docens
SzTE Orvosi Fizikai és Biofizikai Intézet

Az aktuális kutatások különleges figyelmet szentelnek az egyfalú szén nanocső (SWNT)/enzim fehérjekölcsönhatások vizsgálatának. Ennek egyik fő oka elméleti: az SWNT a fehérjeszerkezetben és funkcióban speciális módosulásokat okoz. A másik ok gyakorlati: az SWNT/fehérje komplexek különleges elektronikai tulajdonságai több gyakorlati alkalmazás lehetőségét kínálják, pl. a mikroelektronikákban, analitikákban vagy a fényenergia átalakításában és raktározásában.

Ebből a szempontból a fotoreceptorok különös jelentőséggel bírnak, mert a látható és/vagy a közel infravörös tartományban fénnel aktiválhatók. Dolgozatunkban az egyfalú szén nanocsövek és a *Rhodobacter sphaeroides* R-26 bíborbaktériumból tisztított fotoszintetikus reakciócentrumok közötti kölcsönhatásokat, és azok stabilitását vizsgáltuk.

A fényindukált abszorpcióváltozás mérések pozitív (az oxidált elsődleges elektron donor, P^+) és negatív (szemikionon formák, Q_A^- és Q_B^- , a redukált elsődleges és másodlagos kinonok) töltések felhalmozódását mutatják a nanocsövekhez való kötődés után. A töltésmozgásokat a fehérjeszerkezet lassú reorganizációja követi. A nanocső/reakciócentrum komplexben lévő másodlagos kinon fotokémiai aktivitása az üveglapra szárított állapotban több héten keresztül is stabil marad.

Az optikai vizsgálatok alátámasztják azt a feltételezésünket, hogy a fénnel való gerjesztés után elektronikus kommunikáció lehetséges a reakciócentrumok és az SWNT-k között.